

V Bruseli 3. júla 2026
(OR. en)

10953/26

LIMITE

ECOFIN 878

UEM 297

EIB

ECB

POZNÁMKA

Od:	Generálny sekretariát Rady
Komu:	Výbor stálych predstaviteľov/Rada
Predmet:	ODPORÚČANIE RADY s cieľom odstrániť nadmerný deficit v Bulharsku

ODPORÚČANIE RADY,

s cieľom odstrániť nadmerný deficit v Bulharsku

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ), a najmä na jej článok 126 ods. 7,

so zreteľom na odporúčanie Európskej komisie,

keďže:

- (1) Podľa článku 126 ZFEÚ sa členské štáty vyhýbajú nadmernému deficitu verejných financií.
- (2) Pakt stability a rastu je založený na celi, ktorým sú zdravé a udržateľné verejné financie ako prostriedok posilnenia podmienok pre cenovú stabilitu a silný, udržateľný a inkluzívny rast opierajúci sa o finančnú stabilitu, čím sa podporuje dosahovanie cieľov Únie v oblasti udržateľného rastu a zamestnanosti.
- (3) Rada [dátum] v súlade s článkom 126 ods. 6 ZFEÚ rozhodla, že v Bulharsku existuje nadmerný deficit z dôvodu nedodržania kritéria deficitu¹.

¹ Rozhodnutie Rady z [DÁTUM] o existencii nadmerného deficitu v Bulharsku (Ú. v. EÚ L, [Úrad pre publikácie: doplňte do tejto poznámky pod čiarou odkaz]).

- (4) V článku 126 ods. 7 ZFEÚ a článku 3 ods. 4 nariadenia Rady (ES) č. 1467/97² sa od Rady vyžaduje, aby prijala odporúčanie adresované dotknutému členskému štátu s cieľom odstrániť nadmerný deficit v stanovenej lehote. V súlade s článkom 3 ods. 4 nariadenia Rady (ES) 1467/97 sa má v uvedenom odporúčaní tiež stanoviť maximálna lehota šiestich mesiacov, počas ktorej má dotknutý členský štát prijať účinné opatrenia na nápravu nadmerného deficitu, pričom táto lehota môže byť skrátená na tri mesiace, ak si to vyžaduje závažnosť situácie. Okrem toho má Rada odporučiť členskému štátu, aby implementoval nápravnú trajektóriu vývoja čistých výdavkov³, ktorou sa zabezpečí, aby sa deficit verejných financií v lehote stanovenej v danom odporúčaní znížil pod referenčnú hodnotu 3 % hrubého domáceho produktu (HDP) a udržal sa pod ňou. Ak sa začal postup pri nadmernom deficite na základe kritéria deficitu, nápravná trajektória vývoja čistých výdavkov má byť podľa článku 3 ods. 4 nariadenia Rady (ES) č. 1467/97 v súlade s minimálnou ročnou štrukturálnou úpravou vo výške najmenej 0,5 % HDP ako referenčnou hodnotou v rokoch, keď sa očakáva, že deficit verejných financií prekročí referenčnú hodnotu. So zreteľom na odôvodnenie 23 nariadenia Rady (EÚ) 2024/1264 môže Komisia na prechodné obdobie rokov 2025, 2026 a 2027 upraviť referenčnú hodnotu tak, aby sa v nej pri stanovovaní navrhovanej nápravnej trajektórie vývoja čistých výdavkov na uvedené roky zohľadnilo zvýšenie úrokových výdavkov. Nápravná trajektória má v prípade potreby vychádzať z aktualizovaných prognóz, ktoré s použitím metodiky analýzy udržateľnosti dlhovej služby vypracovala Komisia. Dotknutý členský štát môže Komisii oznámiť problémy špecifické pre danú krajinu, ktoré považuje za relevantné pre stanovenie nápravnej trajektórie.

² Nariadenie Rady (ES) č. 1467/97 o urýchl'ovaní a objasňovaní vykonania postupu pri nadmernom schodku (Ú. v. ES L 209, 2.8.1997, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/1997/1467/2024-04-30>) naposledy zmenené nariadením Rady (EÚ) 2024/1264 z 29. apríla 2024 (Ú. v. EÚ L, 2024/1264, 30.4.2024).

³ Podľa článku 2 bodu 2 nariadenia (EÚ) 2024/1263 sú „čisté výdavky“ výdavky verejnej správy bez úrokových výdavkov, diskrečných príjmových opatrení, výdavkov na programy Únie plne kryté príjmami z fondov Únie, vnútroštátnych výdavkov na spolufinancovanie programov financovaných Úniou, cyklických prvkov výdavkov na dávky v nezamestnanosti a jednorazových a iných dočasných opatrení.

- (5) Reálny HDP Bulharska sa v roku 2025 zvýšil o 3,1 %. Podľa prognózy Komisie z jari 2026 sa očakáva, že hospodárstvo v roku 2026 zaznamená nárast o 2,5 % v kontexte pokračujúceho rastu zložiek domáceho dopytu. Na rok 2027 sa očakáva, že rast reálneho HDP na úrovni 2,2 % podporia rovnaké faktory. Miera nezamestnanosti má dosiahnuť 3,7 % v roku 2026 a 3,9 % v roku 2027. Miera inflácie sa má zvýšiť z 3,5 % v roku 2025 na 4,2 % v roku 2026 a v roku 2027 má dosiahnuť 2,6 %.
- (6) Podľa údajov poskytnutých Eurostatom 22. apríla 2026⁴ dosiahol deficit verejných financií v Bulharsku v roku 2025 výšku 3,5 % HDP. V prognóze Komisie z jari 2026 sa predpokladá, že deficit verejných financií bude v roku 2026 na úrovni 4,1 % HDP a v roku 2027 na úrovni 4,3 % HDP, takže zostane nad referenčnou hodnotou 3 % HDP. Podľa výpočtov Komisie⁵ tento vývoj zodpovedá miere rastu čistých výdavkov na úrovni 12,3 % v roku 2025 a 5,5 % v roku 2026. Predpokladá sa, že štrukturálny deficit dosiahne v roku 2026 úroveň 4,1 %, pričom v roku 2027 by mal podľa očakávaní zostať na rovnakej úrovni.
- (7) Verejný dlh na konci roku 2025 dosiahol 29,9 % HDP. Podľa prognózy Komisie z jari 2026 sa predpokladá, že na konci roku 2026 sa zvýši na 32,3 % HDP a na konci roku 2027 na 35,5 % HDP, čo znamená, že zostane pod referenčnou hodnotou 60 % HDP.

⁴ Ukazovatele Eurostatu týkajúce sa eura uverejnené 22. apríla 2026. Pozri: <https://ec.europa.eu/eurostat/en/web/products-euro-indicators/w/2-22042026-ap>.

⁵ Fiškálne štatistické tabuľky so základnými údajmi dôležitými pre posúdenie rozpočtových politík členských štátov [SWD(2026) 200 final], Brusel, 3.6.2026.

- (8) Nápravná trajektória vývoja čistých výdavkov uvedená v tomto odporúčaní, v ktorej sa stanovujú maximálne miery rastu čistých výdavkov, je v súlade s minimálnymi ročnými štrukturálnymi úpravami alebo štrukturálnymi primárnymi úpravami vo výške aspoň 0,5 % HDP v súlade s článkom 3 ods. 4 nariadenia Rady (ES) č. 1467/97 a odôvodnením 23 nariadenia Rady (EÚ) 2024/1264. Na základe makroekonomických predpokladov z prognózy Komisie z jari 2026 nápravná trajektória vývoja čistých výdavkov uvedená v tomto odporúčaní zodpovedá úprave štrukturálneho primárneho salda o 0,3 percentuálneho bodu v roku 2026 a o 0,6 percentuálneho bodu v roku 2027. Na roky 2028 a 2029 – čo sú roky po období, počas ktorého môže Komisia zohľadňovať zvýšenie úrokových výdavkov – nápravná trajektória zodpovedá ročnej úprave štrukturálneho salda o 0,5, resp. 0,6 percentuálneho bodu. Nápravná trajektória vývoja čistých výdavkov v roku 2026 síce zodpovedá štrukturálnej úprave o menej než 0,5 percentuálneho bodu HDP, no keďže k prijatiu rozpočtu došlo v dôsledku neskorého zostavenia vlády s meškaním, je to kompenzované vyššou úpravou v zostávajúcich rokoch.
- (9) Nápravnou trajektóriou vývoja čistých výdavkov uvedenou v tomto odporúčaní sa nahrádzajú maximálne miery rastu čistých výdavkov stanovené v bode 1 odporúčania Rady z 20. júna 2025, ktorým sa schvaľuje strednodobý fiškálno-štrukturálny plán Bulharska⁶.
- (10) Na základe nápravnej trajektórie vývoja čistých výdavkov uvedenej v tomto odporúčaní a na základe rámca Komisie pre strednodobú projekciu verejného dlhu a prognózy Komisie z jari 2026 by sa deficit verejných financií mal znížiť z 3,5 % HDP v roku 2025 na 2,9 % do roku 2029.

⁶ Odporúčanie Rady z 20. júna 2025, ktorým sa schvaľuje národný strednodobý fiškálno-štrukturálny plán Bulharska (Ú. v. EÚ C, C/2025/3700, 20.8.2025, ELI: <https://eur-lex.europa.eu/eli/C/2025/3700/oj>).

- (11) Na základe nápravnej trajektórie vývoja čistých výdavkov uvedenej v tomto odporúčaní, rámca Komisie pre strednodobú projekciu verejného dlhu a prognózy Komisie z jari 2026 by sa pomer verejného dlhu k HDP mal ďalej zvyšovať z 29,9 % na konci roka 2025 na 38,3 % na konci roka 2029, pričom by mal zostať výrazne pod referenčnou hodnotou 60 % HDP.
- (12) Dodržiavaním nápravnej trajektórie vývoja čistých výdavkov uvedenej v tomto odporúčaní by sa mala zabezpečiť trvalá náprava nadmerného deficitu, pričom konkrétne opatrenia by sa mali orientovať na zlepšenie kvality a zloženia verejných financií, zachovanie investícií a posilnenie rastového potenciálu hospodárstva. Reformy fiškálnej a širšej hospodárskej povahy by mali udržateľným spôsobom zlepšovať potenciál rastu a odolnosti hospodárstva a podporovať fiškálnu udržateľnosť.
- (13) Rada 8. júla 2025 prijala odporúčanie⁷, ktorým sa Bulharsku umožňuje odchýliť sa od maximálnych mier rastu čistých výdavkov, ktoré boli uvedené v odporúčaní Rady C/2025/3700, na roky 2025 – 2028.

⁷ Odporúčanie Rady z 8. júla 2025, ktorým sa Bulharsku umožňuje odchýliť sa od maximálnych mier rastu čistých výdavkov stanovených Radou podľa nariadenia (EÚ) 2024/1263 (aktivácia národnej únikovej doložky) (Ú. v. EÚ C, C/2025/3961, 20.8.2025, ELI: <https://eur-lex.europa.eu/eli/C/2025/3961/oj>).

- (14) Flexibilita, ktorú poskytuje národná úniková doložka, by sa mala zohľadniť aj pri vykonávaní postupu pri nadmernom deficite a pri posudzovaní toho, či Bulharsko prijalo účinné opatrenia. Nápravnú trajektóriu vývoja čistých výdavkov stanovenú v tomto odporúčaní preto do roku 2028 dopĺňa flexibilita, ktorá spočíva v umožnení zvýšenia výdavkov na obranu v rámci národnej únikovej doložky⁸. S cieľom zabezpečiť, aby nebola ohrozená fiškálna udržateľnosť, by sa v tomto odporúčaní mala stanoviť maximálna flexibilita v súlade s oznámením Komisie z 19. marca 2025 a odporúčaním Rady z 8. júla 2025. Na tento účel by sa celková maximálna flexibilita v rámci postupu pri nadmernom deficite mala obmedziť na flexibilitu, ktorá sa nevyužila počas obdobia, ktoré predchádzalo stanoveniu trajektórie vývoja čistých výdavkov v tomto odporúčaní.
- (15) Na základe výpočtov Komisie⁹ Bulharsko prekročilo kumulatívnu maximálnu mieru rastu čistých výdavkov na rok 2025, ktorú Rada odporučila 20. júna 2025, a to o 2,1 % HDP. Táto odchýlka klesne na 1,4 % HDP, ak sa zohľadní flexibilita povolená v odporúčaní Rady z 8. júla 2025, čo zodpovedá využitiu flexibility na základe národnej únikovej doložky vo výške 0,6 % HDP. Na poskytnutie flexibility v rokoch 2026 až 2028 je preto oprávnená len časť zvýšenia výdavkov na obranu ako percentuálneho podielu na HDP od referenčného roku 2024, ktorá presahuje 0,6 percentuálneho bodu. Dostupná maximálna flexibilita v uvedenom období by sa navyše mala znížiť z 1,5 % HDP na 0,9 % HDP.
- (16) V súlade s článkom 8 ods. 3 nariadenia (ES) č. 1467/97 sa rozhodnutie Rady o zrušení postupu pri nadmernom deficite prijme podľa článku 126 ods. 12 ZFEÚ len vtedy, ak sa deficit znížil pod referenčnú hodnotu 3 % HDP a Komisia predpokladá, že pod touto referenčnou hodnotou zostane aj v aktuálnom a nasledujúcom roku.

⁸ Výdavky na obranu financované z vnútroštátnych zdrojov v zmysle vymedzenia v štatistickej klasifikácii výdavkov verejnej správy (COFOG02).

⁹ Pracovný dokument útvarov Komisie SWD(2026) 200 Fiscal statistical tables providing background data relevant for the assessment of the budgetary policies of the Member States (Fiškálne štatistické tabuľky poskytujúce podkladové údaje relevantné pre posúdenie rozpočtových politík členských štátov), 3.6.2026.

TÝMTO ODPORÚČA:

1. Bulharsko by malo zabezpečiť, aby nominálne miery rastu čistých výdavkov nepresiahli maximálne hodnoty stanovené v prílohe.
2. Bulharsko by preto malo odstrániť nadmerný deficit do roku 2029.
3. Rada stanovuje pre Bulharsko dátum 15. októbra 2026 ako lehotu na podniknutie účinných krokov a predloženie potrebných opatrení spolu s jeho návrhom rozpočtového plánu na rok 2027 Komisii a Euroskupine v súlade s článkom 6 nariadenia (EÚ) č. 473/2013¹⁰. Následne by Bulharsko malo podávať správy o pokroku dosiahnutom pri vykonávaní tohto odporúčania aspoň raz za šesť mesiacov, na jar v rámci svojej výročnej správy o pokroku do 30. apríla a na jeseň v rámci svojho návrhu rozpočtového plánu do 15. októbra, až kým sa nedosiahne náprava nadmerného deficitu.
4. Do roku 2028 Bulharsko smie prekročiť maximálne miery rastu čistých výdavkov stanovené v bode 1 tohto odporúčania, pokiaľ čisté výdavky nad rámec týchto maximálnych mier rastu nepresahujú nižšiu z týchto hodnôt:
 - a) časť zvýšenia výdavkov na obranu v percentuálnom vyjadrení HDP od roku 2024, ktorá presahuje 0,6 percentuálneho bodu HDP; a
 - b) maximálna povolená zostávajúca flexibilita vo výške 0,9 % HDP.
5. V období po roku 2028 sa Bulharsku naďalej smie povoliť, aby prekročilo maximálne miery rastu čistých výdavkov stanovené v bode 1, pokiaľ čisté výdavky nad rámec týchto maximálnych mier rastu súvisia s dodávkami vojenského vybavenia, ktoré boli zmluvne dohodnuté pred koncom roka 2028, a pokiaľ zostávajú v rámci celkového stropu uvedeného v bode 4.

¹⁰ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 473/2013 z 21. mája 2013 o spoločných ustanoveniach o monitorovaní a posudzovaní návrhov rozpočtových plánov a zabezpečení nápravy nadmerného deficitu členských štátov v eurozóne (Ú. v. EÚ L 140, 27.5.2013, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/473/oj>).

6. S cieľom zabezpečiť správne zaznamenávanie dodatočných výdavkov má Bulharsko zahrnúť skutočné a plánované údaje o celkových výdavkoch na obranu (oddiel COFOG 02) vrátane investícií do obrany (oddiel COFOG 02 P.51) a všetky výdavky, ktoré majú byť financované z úverov v rámci nástroja SAFE a ktoré nie sú zahrnuté v oddiele COFOG 02:

za roky T-4, T-3, T-2 a T-1 (pričom rok T je aktuálny rok) vo vykazovaní pre Komisiu (Eurostat) v súlade s nariadením Rady (ES) č. 479/2009¹¹;

- za roky 2021 až do roku T (aktuálny rok) v národných strednodobých fiškálno-štrukturálnych plánoch a vo výročných správach o pokroku v súlade s článkom 11 ods. 1, článkom 15 a článkom 21 ods. 1 nariadenia (EÚ) 2024/1263;
- za roky T (aktuálny rok) a T+1 v návrhoch rozpočtových plánov v súlade s nariadením (EÚ) č. 473/2013.

Toto odporúčanie je určené Bulharskej republike.

V Bruseli

Za Radu
predseda/predsedička

¹¹ Nariadenie Rady (ES) č. 479/2009 z 25. mája 2009 o uplatňovaní Protokolu o postupe pri nadmernom schodku, ktorý tvorí prílohu Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva (Ú. v. EÚ L 145, 10.6.2009, s. 1 – 9, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2009/479/2014-09-01>).

**Maximálna miera rastu čistých výdavkov
(ročná a kumulatívna miera rastu, v nominálnom vyjadrení)**

Bulharsko

Roky		2026	2027	2028	2029
Miery rastu (%)	Ročne	4,2	3,4	3,4	3,2
	Kumulatívne *	4,2	7,7	11,4	15,0

* Kumulatívne miery rastu sa vypočítavajú vo vzťahu k základnému roku 2025.